

**GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO PASLAUGŲ
SUTARTIS Nr. ....**

20... m. .... d.,
Vilnius

AB „Amber Grid“ (toliau vadinama – *Perdavimo sistemos operatoriumi*, sutrumpintai - *PSO*), atstovaujama .....,
....., veikiančio pagal .....,
viena sutarties šalis, ir ..... (toliau – *Sistemos naudotojas*), atstovaujama .....,
....., veikiančio pagal .....,
....., kita sutarties šalis, sudarėme šią sutartį (toliau – *Sutartis*).

1. Sutartyje vartojamos sąvokos ir apibrėžimai

- 1.1. **Ataskaitinis laikotarpis** – vienas mėnuo.
- 1.2. **Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos (toliau – papildoma dedamoji)** - teisės aktų nustatyta gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos, skirta pagal Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo (Žin., 2012, Nr. 68-3466) nuostatas įgyvendinamo suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros bei jungties įrengimo ir pastoviosioms eksploataavimo sąnaudoms, reikalingoms suskystintų gamtinių dujų terminalo veiklai užtikrinti, kompensuoti.
- 1.3. **Ilgalaikiai perdavimo pajėgumai** – Sutartimi *Sistemos naudotojui* nustatytas reikalingas perduoti didžiausias gamtinių dujų srautas per parą vienerių metų laikotarpiu (m^3 / parą / metams), kuriuo jis turi teisę naudotis. *Sistemos naudotojo Ilgalaikiai perdavimo pajėgumai* nurodomi Sutarties 5.1 punkte.
- 1.4. **Ketvirtis** – trijų mėnesių laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną, balandžio 1 dieną, liepos 1 dieną ar spalio 1 dieną 9.00 valandą ir besibaigiantis atitinkamai balandžio 1 dieną, liepos 1 dieną, spalio 1 dieną ar sausio 1 dieną 9.00 valandą.
- 1.5. **Metai** – laikotarpis, prasidedantis bet kurių metų sausio 1 dieną 9.00 valandą ir besibaigiantis kitų metų sausio 1 dieną 9.00 valandą.
- 1.6. **Mėnuo** – laikotarpis nuo pirmos kalendorinės bet kurio mėnesio dienos 9.00 valandos iki pirmos kalendorinės kito mėnesio dienos 9.00 valandos.
- 1.7. **Nesuderintas Ilgalaikių perdavimo pajėgumų ribojimas** – iš anksto *PSO* su *Sistemos naudotoju* nesuderintas Sutarties 5.1 punkte nurodytų *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimas, kai apriboti faktiniai pajėgumai mažesni už įsigytą paros gamtinių dujų kiekį (m^3 / parą).
- 1.8. **Para** – laikotarpis, prasidedantis bet kurią dieną 9.00 valandą ryto ir besibaigiantis kitą dieną 9.00 valandą ryto. Bet kurios paros ataskaitinė data yra kalendorinė diena, kurią ta para prasideda.
- 1.9. **Papildomi suderinti panaudoti perdavimo pajėgumai** – iš anksto *Sistemos naudotojo* su *PSO* suderinti ir faktiškai panaudoti pajėgumai, virš Sutarties 5.1 punkte nurodytų *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* (m^3 / parą).
- 1.10. **Papildomi nesuderinti panaudoti perdavimo pajėgumai** – *Sistemos naudotojo* su *PSO* iš anksto nesuderinti faktiškai panaudoti pajėgumai, virš Sutarties 5.1 punkte nurodytų *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ar virš papildomų suderintų panaudotų perdavimo pajėgumų (m^3 / parą).
- 1.11. **Papildomi suderinti, bet nepanaudoti perdavimo pajėgumai** – iš anksto *Sistemos naudotojo* su *PSO* suderinti pajėgumai, virš Sutarties 5.1 punkte nurodytų *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų*, tačiau atitinkamą parą faktiškai nepanaudoti (m^3 / parą).
- 1.12. **Savaitė** – laikotarpis nuo šeštadienio 9.00 valandos iki kito šeštadienio 9.00 valandos.
- 1.13. **Suderintas Ilgalaikių perdavimo pajėgumų ribojimas** – iš anksto *PSO* su *Sistemos naudotoju* suderintas Sutarties 5.1 punkte nurodytų *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimas, kai apriboti faktiniai pajėgumai mažesni už įsigytą paros gamtinių dujų kiekį (m^3 / parą).
- 1.14. **Suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau - SGGT) lėšos** - lėšos, mokėtinos pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) patvirtintą suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploataavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarką.
- 1.15. Kitos Sutartyje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas (Žin., 2000, Nr. 89-2743; 2011, Nr. 87-4186, 2012, Nr. 68-3467), gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklės ir kiti Lietuvos Respublikos (toliau – LR) gamtinių dujų sektorių reglamentuojantys teisės aktai.

2. Sutarties objektas

- 2.1. Gamtinių dujų perdavimo paslaugų (toliau – perdavimo paslauga) teikimas *Sistemos naudotojui* Sutartyje nustatytomis sąlygomis.
- 2.2. *PSO* įsipareigoja gamtinių dujų (toliau – dujos) priėmimo vietoje iš *Sistemos naudotojo* priimti dujas ir jas perduoti į dujų pristatymo vietą (-as).
- 2.3. *Sistemos naudotojas* įsipareigoja pateikti į dujų priėmimo vietą dujas, priimti jas dujų pristatymo vietose nurodytais kiekiais bei terminais ir atlikti visus mokėjimus Sutartimi nustatyta tvarka.

3. Dujų priėmimo ir pristatymo vieta

- 3.1. Dujų priėmimo vieta – įėjimo į dujų perdavimo sistemą taškai, kuriuose *Sistemos naudotojas* jam priklausančias dujas atiduoda *PSO*, o *PSO* priima dujas į *PSO* priklausančią sistemą ir nuo kurios prasideda dujų perdavimas – Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos valstybių siena ir / arba Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybių siena, ir / arba SGDT ir *PSO* sistemų sujungimo taškas.
- 3.2. Dujų pristatymo vieta – vieta, kurioje baigiasi dujų perdavimas magistraliniu dujotiekiu ir kurioje *PSO* patiekia dujas *Sistemos naudotojui*, t. y. gretima gamtinių dujų operatorių sistema, į kurią pristatomos dujos tolesniam transportavimui, ar tiesiogiai prie *PSO* sistemos prijungta vartotojo gamtinių dujų sistema. Dujų pristatymo vieta (-os) ir dujų kiekiai nurodomi Sutarties 5.3 punkte.

4. Dujų perdavimo laikotarpis

- 4.1. Pagal Sutartį dujos *Sistemos naudotojui* perduodamos nuo 2014 m. .... d. 9.00 val. iki 2015 m. sausio 1 d. 9.00 val.
- 4.2. Šalims susitarus, dujų perdavimo laikotarpis gali būti pratęstas.

5. Dujų kiekiai ir perdavimo terminai

- 5.1. 2014 metams *Sistemos naudotojui* Sutartimi nustatomi **Ilgalaikiai perdavimo pajėgumai** – ..... (.....) (m^3 / parą / metams). 2014 metams *Sistemos naudotojui* Sutartimi nustatyti **Ilgalaikiai perdavimo pajėgumai** nekeičiami.
- 5.2. 2014 metais *Sistemos naudotojui* perduodamas dujų kiekis ..... (.....) kubinių metrų, iš to skaičiaus ketvirčiais ir mėnesiais (m^3):

I ketvirtis		II ketvirtis		III ketvirtis		IV ketvirtis	
sausis		balandis		liepa		spalis	
vasaris		gegužė		rugpjūtis		lapkritis	
kovas		birželis		rugsėjis		gruodis	
Iš viso		Iš viso		Iš viso		Iš viso	

- 5.3. 2014 metais *Sistemos naudotojui* perduodamas dujų kiekis ketvirčiais į šias dujų pristatymo vietas:

Dujų pristatymo vietas	Perdavimo pajėgumai (m^3 / parą / metams)	Dujų kiekis ketvirčiais (m^3)				Iš viso (m^3)
		I	II	III	IV	
1.						
2.						
Iš viso						

- 5.4. Didinti ar mažinti Sutartimi numatytą perduoti dujų kiekį *Sistemos naudotojas* gali tik raštu suderinęs su *PSO*.
- 5.5. *Sistemos naudotojas* turi teisę reikalauti perduoti tik tokius dujų kiekius, kuriuos yra įsigijęs ir pateikęs *PSO* įsigijimo dokumentus. *PSO* įsipareigoja šiuos dujų kiekius perduoti, jeigu šie dujų kiekiai neviršija Sutarties 5.1 punkte nustatytų **Ilgalaikių perdavimo pajėgumų**.
- 5.6. Sutarties 5.2 ir 5.3 punktuose numatyti dujų kiekiai gali būti pakeisti *Sistemos naudotojui* pateikus *PSO* dokumentus, patvirtinančius dujų kiekio įsigijimą. Jeigu *PSO* nesutinka perduoti pakeisto dujų kiekio, informuoja *Sistemos naudotoją* pateikdamas motyvuotą atsakymą.
- 5.7. Prieš 30 kalendorinių dienų iki kiekvieno ketvirčio pradžios *Sistemos naudotojas* privalo raštu pranešti *PSO* patikslintą pristatymo vietoje (-ose) per ketvirtį reikalingą perduoti dujų kiekį, paskirstytą mėnesiais.

- 5.8. *Sistemos naudotojas* turi teisę tikslinti Sutartyje nustatytus dujų kiekius, tačiau konkrečioje pristatymo vietoje dujų kiekis per valandą negali viršyti didžiausio leistino dujų apskaitos sistemos (matavimo priemonės) dujų srauto.
- 5.9. Prieš 5 dienas iki kiekvieno mėnesio pradžios *Sistemos naudotojas* privalo raštu pranešti *PSO* dujų priėmimo vietoje (-ose), kitoje nei Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos valstybių siena, per mėnesį reikalingą priimti dujų kiekį, paskirstytą paromis. *PSO*, dujų priėmimo vietoje (-ose), įsipareigoja priimti dujų kiekį neviršijantį tos dujų priėmimo vietos laisvų techninių pajėgumų.
- 5.10. Kai *PSO* perduoda dujas į dujų pristatymo vietą, nuo kurios prasideda *Sistemos naudotojo* vartotojo gamtinių dujų sistema ar kai *PSO* perduoda dujas į dujų pristatymo vietą, nuo kurios prasideda vartotojo gamtinių dujų sistema ir vartotojas su *Sistemos naudotoju* yra sudaręs Gamtinių dujų pirkimo-pardavimo ir paslaugų teikimo sutartį, šioje pristatymo vietoje *Sistemos naudotojo* dujų kiekis per valandą negali viršyti didžiausio leistino dujų apskaitos sistemos (matavimo priemonės) dujų srauto Q_{max} , nurodyto Sutarties 1 priede. *PSO* turi teisę riboti dujų perdavimą į šią pristatymo vietą, jei *Sistemos naudotojas* viršija didžiausią leistiną valandinį dujų srautą Q_{max} .

6. Dujų perdavimo sąlygos

- 6.1. *Sistemos naudotojas* turi teisę prašyti tik tokių perdavimo pajėgumų, kokie *Sistemos naudotojui* yra reikalingi ir būtini, kad *Sistemos naudotojas* galėtų tenkinti savo dujų kiekio poreikį. Jeigu *Sistemos naudotojas*, iš anksto nesuderinęs su *PSO*, viršija *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus*, *PSO* turi teisę apriboti dujų perdavimą.
- 6.2. *Sistemos naudotojas* kiekvieną savaitę iki trečiadienio 15.00 val. *PSO* privalo pateikti planuojamą iš perdavimo sistemos išimti dujų kiekį (dujų poreikį) pagal pristatymo vietas – Pajėgumų panaudojimo poreikio užsakymą (toliau – Užsakymas) dėl kitą savaitę (7 paroms) reikalingų perduoti paros dujų kiekių.
- 6.3. Jei *Sistemos naudotojo* pateiktas pajėgumų panaudojimo poreikis parai viršija Sutartimi nustatytus *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus*, poreikio dydis, virš Sutartyje nustatytų *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų*, yra papildomų pajėgumų užsakymas.
- 6.4. *PSO* iki kiekvienos savaitės ketvirtadienio 14.00 val. turi informuoti *Sistemos naudotoją* apie kitai savaitei (7 paroms) Užsakymo patvirtinimą, atmetimą arba koregavimą, jei bent vieną parą *Sistemos naudotojo* užsakytas pajėgumų panaudojimo poreikis viršija Sutartimi nustatytus *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus*.
- 6.5. Jeigu ketvirtadienis yra nedarbo ar oficialios šventės diena, tai kitai savaitei Užsakymą *Sistemos naudotojas* pateikia iki priešpaskutinės darbo dienos 15.00 val., o *PSO* Užsakymo patvirtinimą, atmetimą arba koregavimą, jei tai reikia atlikti pagal 6.4 punktą, pateikia iki paskutinės darbo dienos 14.00 val. prieš nedarbo ar oficialios šventės dieną.
- 6.6. *Sistemos naudotojas* kiekvieną einamosios savaitės darbo dieną, einančią prieš dujų perdavimo parą (balansavimo laikotarpį), iki 15.00 val. gali tikslinti Užsakymą kitai parai. *PSO* tą pačią darbo dieną iki 17.00 val. informuoja *Sistemos naudotoją* apie patikslinto Užsakymo patvirtinimą, atmetimą arba koregavimą kitai parai, jei *Sistemos naudotojo* užsakytas pajėgumų panaudojimo poreikis parai viršija Sutartimi nustatytus *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus*.
- 6.7. Jeigu dujų perdavimo para yra nedarbo ar oficialios šventės diena, tai *Sistemos naudotojas* Užsakymą gali tikslinti paskutinę darbo dieną, einančią prieš nedarbo ar oficialios šventės dieną (-as) iki 15.00 val. *Sistemos naudotojas* gali tikslinti Užsakymą nedarbo ar oficialios šventės dienai (-oms) ir po jos (-ų) einančiais pirma darbo dienai. *PSO* patikslinto Užsakymo patvirtinimą, atmetimą ar koregavimą, jei tai reikia atlikti pagal Sutarties 6.4 punktą, pateikia tą pačią darbo dieną iki 17.00 val.
- 6.8. *Sistemos naudotojas* ir *PSO* Užsakymą derina naudojantis *PSO* interneto puslapyje veikiančia elektronine perdavimo paslaugų užsakymo ir administravimo sistema (toliau – EPPS) pagal šiame Sutarties skyriuje apibrėžtas nuostatas.
- 6.9. Jei bet kuriai iš Sutarties šalių nėra galimybių Užsakymą derinti EPPS ar esant EPPS sutrikimams, šalys Užsakymą derina raštu arba faksimiliniu ryšiu.
- 6.10. Jei *Sistemos naudotojas* nustatytu laiku *PSO* nepateikia kitai savaitei Užsakymo, *PSO* vertina paskutinį *Sistemos naudotojo* pateiktą savaitės Užsakymą, atsižvelgdamas į visus tos savaitės tikslinimus parai. Jei *PSO* Sutarties 6.4 punkte nustatyta tvarka neinformuoja *Sistemos naudotojo* apie Užsakymo atmetimą ar koregavimą, lieka galioti *PSO* patvirtintas paskutinės savaitės Užsakymas, įvertinus visus tos savaitės paros tikslinimus.
- 6.11. Jei *Sistemos naudotojas* nustatytu laiku *PSO* pateikia Užsakymą, o *PSO* nustatytu laiku nepatvirtina Užsakymo, *Sistemos naudotojui* lieka galioti *Sistemos naudotojo* pateiktas Užsakymas.
- 6.12. Jeigu *PSO* negali įvykdyti *Sistemos naudotojui* anksčiau suderinto Užsakymo, tai *PSO* Užsakymą koreguoja ir apie tai informuoja *Sistemos naudotoją*.
- 6.13. *PSO* turi teisę bet kada apriboti *Sistemos naudotojui* perduodamus dujų kiekius iki Sutarties 5.1 punkte nustatytų *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų*. Riboti perduodamus dujų kiekius *PSO* gali ir tuo atveju, kai *PSO* Sutartimi nustatyta tvarka yra patvirtinusi didesnius perdavimo pajėgumus nei *Sistemos naudotojo* *Ilgalaikiai perdavimo pajėgumai*.

7. Dujų perdavimo paslaugų kainos ir jų taikymas

- 7.1. Už suteiktas perdavimo paslaugas *Sistemos naudotojas* moka *PSO* viešai skelbiamomis gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainomis. Paslaugų kainos skelbiamos *PSO* interneto svetainėje.
- 7.2. Gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos *Sistemos naudotojui* taikomos pagal Sutartimi numatytą į dujų pristatymo vietą perduoti dujų kiekį per metus.
- 7.3. Už perdavimo paslaugą *Sistemos naudotojui* taikoma dvinarė gamtinių dujų ilgalaikių perdavimo paslaugų kaina:
- 7.3.1. Pastovioji kainos dalis – kaina už pajėgumus. Mokama suma apskaičiuojama Sutartimi nustatytus *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus* padauginus iš kainos už pajėgumų vienetą. Šią sumą *Sistemos naudotojas* moka *PSO* lygiomis dalimis 12 kartų per metus.
- 7.3.2. Kintamoji kainos dalis – kaina už perduotą dujų kiekį.
- 7.4. Jeigu pasibaigus metams paaiškėja, kad *Sistemos naudotojui* faktiškai buvo perduotas didesnis ar mažesnis dujų kiekis nei buvo numatyta sudarant Sutartį ir dėl to *Sistemos naudotojas* turi būti priskirtas kitai sistemos naudotojų grupei, mokėjimai už dujų perdavimą perskaičiuojami pagal šiai sistemos naudotojų grupei taikomą gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainą. Delspinigiai neperskaičiuojami.
- 7.5. *Sistemos naudotojui* viršijus *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus*, iš anksto Sutartimi nustatyta tvarka viršijimą suderinus su *PSO*, *Sistemos naudotojas* moka *PSO* mokesť už papildomus suderintus panaudotus perdavimo pajėgumus. Mokesčio dydis už ataskaitinį laikotarpį apskaičiuojamas kiekvienos paros papildomus suderintus panaudotus perdavimo pajėgumus padauginus iš gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos už papildomus suderintus panaudotus pajėgumus.
- 7.6. *Sistemos naudotojui* viršijus *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus*, iš anksto Sutartimi nustatyta tvarka viršijimo nesuderinus su *PSO* ar viršijus papildomus suderintus perdavimo pajėgumus, *Sistemos naudotojas* moka *PSO* mokesť už papildomus nesuderintus panaudotus perdavimo pajėgumus. Mokesčio dydis už ataskaitinį laikotarpį apskaičiuojamas kiekvienos paros papildomus nesuderintus panaudotus perdavimo pajėgumus padauginus iš gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos už papildomus nesuderintus panaudotus pajėgumus.
- 7.7. *Sistemos naudotojas*, susiderinęs papildomus pajėgumus, virš *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų*, tačiau faktiškai jų nepanaudojęs, moka *PSO* mokesť už papildomus suderintus, bet nepanaudotus perdavimo pajėgumus. Mokesčio dydis už ataskaitinį laikotarpį apskaičiuojamas kiekvienos paros papildomus suderintus, bet faktiškai nepanaudotus perdavimo pajėgumus padauginus iš gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos už papildomus suderintus, bet nepanaudotus pajėgumus.
- 7.8. *PSO* apribojus *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus*, iš anksto ribojimą suderinus su *Sistemos naudotoju*, *PSO* moka *Sistemos naudotojui* mokesť už suderintą *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimą. Mokestis už suderintą *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimą mokamas tik tuo atveju, jei apriboti pajėgumai nesiekia *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ir yra nepakankami *Sistemos naudotojo* įsigytam paros dujų kiekiui transportuoti. Mokesčio dydis už ataskaitinį laikotarpį apskaičiuojamas kiekvienos paros suderintus faktiškai nesuteiktus pajėgumus padauginus iš kainos lygios gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainai už papildomus suderintus panaudotus pajėgumus.
- PSO* apribojus *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus*, iš anksto ribojimo nesuderinus su *Sistemos naudotoju*, *PSO* moka *Sistemos naudotojui* mokesť už nesuderintą *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimą. Mokestis už nesuderintą *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimą mokamas tik tuo atveju, jeigu apriboti pajėgumai nesiekia *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ir yra nepakankami *Sistemos naudotojo* įsigytam paros dujų kiekiui transportuoti.
- 7.9. Mokesčio dydis už ataskaitinį laikotarpį apskaičiuojamas kiekvienos paros nesuderintus faktiškai nesuteiktus pajėgumus padauginus iš kainos lygios gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainai už papildomus nesuderintus panaudotus pajėgumus.
- 7.10. *PSO* nemoka Sutarties 7.8 ir 7.9 punktuose nurodytų mokesčių, jeigu Sutarties 14.1 punkte nustatyta tvarka *Sistemos naudotojui* yra ribojamas ar nutraukiamas dujų perdavimas.
- 7.11. Kai LR teisės aktais yra nustatoma *Sistemos naudotojui* pareiga mokėti SGDT lėšas, o *PSO* - pareiga surinkti iš *Sistemos naudotojo* šias lėšas, *PSO*, vadovaudamasis teisės aktų reikalavimais ir taikydamas Komisijos nustatytą papildomą dedamąją, apskaičiuoja *Sistemos naudotojui* mokėtinas SGDT lėšas ir pateikia atskirą PVM sąskaitą faktūrą apmokėjimui. Komisijos nustatyta papildoma dedamoji skelbiama *PSO* interneto svetainėje.

8. Balansavimo sąlygos

- 8.1. *Sistemos naudotojas* įsipareigoja laikytis gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklių (toliau – Balansavimo taisyklės) reikalavimų balansuojant savo dujų srautus. Balansavimo taisyklės skelbiamos *PSO* interneto svetainėje.
- 8.2. Balansavimo taisyklių reikalavimai abejoms šalims yra privalomi ir neatsiejami nuo šios Sutarties.

- 8.3. Per balansavimo laikotarpį *Sistemas naudotojas* privalo į perdavimo sistemą pateikti dujų kiekį, lygų dujų kiekiui, kurį išima iš perdavimo sistemos.
- 8.4. Prieš prasidedant balansavimo laikotarpiui (ir per balansavimo laikotarpį) *Sistemas naudotojo* padėtis balansavimo atžvilgiu nustatoma, vertinant turimus duomenis apie *Sistemas naudotojo* planuojamą į perdavimo sistemą pateikti dujų kiekį ir planuojamą iš perdavimo sistemos išimti dujų kiekį:
  - 8.4.1. *Sistemas naudotojo* planuojamas į perdavimo sistemą pateikti dujų kiekis – prieš balansavimo laikotarpį pagal dvišalę dujų pirkimo-pardavimo sutartį su dujų tiekimo įmone suderintas dujų tiekimo grafikas ir (ar) biržoje įsigytas dujų kiekis ir (ar) iš kitų dujų sistemų (*Sistemas naudotojo* importuojamas pagal dujų importo grafiką ir (ar) iš Latvijos saugykloje *Sistemas naudotojo* esančių atsargų) patiekiamas dujų kiekis.
  - 8.4.2. *Sistemas naudotojo* planuojamas iš perdavimo sistemos išimti dujų kiekis – prieš balansavimo laikotarpį *Sistemas naudotojo* pateiktas Pajėgumų panaudojimo poreikio užsakymas ir (ar) pagal dvišalę dujų pirkimo-pardavimo sutartį parduotas ir (ar) biržoje parduotas dujų kiekis.
- 8.5. Kai *Sistemas naudotojo* per balansavimo laikotarpį planuojamas iš perdavimo sistemos išimti dujų kiekis skiriasi (yra didesnis arba mažesnis) nuo planuojamo pateikti į perdavimo sistemą dujų kiekio, susidaro padėtis, kuri parodo, kad *Sistemas naudotojui* gali susidaryti disbalansas.
- 8.6. Tais atvejais, kai *PSO*, įvertinęs *Sistemas naudotojo* padėtį balansavimo atžvilgiu, nustato, kad *Sistemas naudotojui* gali susidaryti disbalansas, *PSO* ne vėliau kaip iki balansavimo laikotarpio pradžios, praneša *Sistemas naudotojui* apie galimą disbalanso susidarymą EPPS.
- 8.7. *Sistemas naudotojas* privalo operatyviai imtis priemonių, kad per balansavimo laikotarpį išlygintų į perdavimo sistemą patiekiamą ir iš perdavimo sistemos išimamą dujų kiekį. Galimi *Sistemas naudotojo* veiksmai, balansuojant dujų srautus, numatyti Balansavimo taisyklėse.
- 8.8. *Sistemas naudotojo* į perdavimo sistemą pateiktas ir iš perdavimo sistemos išimtas dujų kiekis nustatomi kaip tai apibrėžia Balansavimo taisyklės.
- 8.9. Jei per balansavimo laikotarpį *Sistemas naudotojas* sukėlė disbalansą, pasibaigus balansavimo laikotarpiui, *Sistemas naudotojas* padengia per balansavimo laikotarpį sukeltą disbalansą, kaip tai apibrėžta Balansavimo taisyklėse.
- 8.10. *Sistemas naudotojui*, sukėlusiam disbalansą, didesnį nei Balansavimo taisyklėse nustatyta tolerancijos riba, yra taikomas disbalanso užmokestis, kuris apskaičiuojamas ir taikomas pagal Balansavimo taisyklėse numatytą tvarką.
- 8.11. *Sistemas naudotojui* pasirašius susitarimą dėl duomenų teikimo EPPS, informacija, susijusi su balansavimu (balansavimo ataskaitos, informavimo apie padėtį balansavimo atžvilgiu ir kt.) teikiama balansavimo paskyroje, pagal Balansavimo taisykles. Esant balansavimo paskyros sutrikimams, *PSO* ir *Sistemas naudotojas* informaciją teikia kitomis ryšio priemonėmis (Sutarties 19.9 punkte nurodytais el. pašto adresais arba faksimiliniu ryšiu).
- 8.12. Informacija apie atitinkamo balansavimo laikotarpio balansavimo dujų kainas, Komisijos nustatytą balansavimo kainą ir disbalanso užmokesčio apskaičiavimo tvarką skelbiama *PSO* interneto svetainėje.

9. Sąskaitos ir mokėjimo sąlygos

- 9.1. Kiekvienam ataskaitiniam laikotarpiui, pagal skirstymo sistemos operatoriaus (toliau – SSO) pateiktus paskirstytus dujų kiekių duomenis ir (ar) Perduotų gamtinių dujų aktą, *PSO* parengia Perduotų gamtinių dujų kiekių suvestinę, kurią kartu su PVM sąskaita faktūra pateikia *Sistemas naudotojui*.
- 9.2. *PSO* PVM sąskaitas faktūras už perdavimo paslaugas, suteiktas per ataskaitinį laikotarpį *Sistemas naudotojui* pateikia iki 7-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos. *PSO* PVM sąskaitoje faktūroje nurodo *Sistemas naudotojo* ataskaitinio laikotarpio duomenis (tūkst. m³).
- 9.3. *Sistemas naudotojas* už perdavimo paslaugas, suteiktas per ataskaitinį laikotarpį apmoka iki 14-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos pagal *PSO* pateiktą PVM sąskaitą faktūrą.
- 9.4. *PSO* neužtikrinus *Sistemas naudotojui* *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų*, kaip tai numato Sutarties 7.8 ir 7.9 punktai, *Sistemas naudotojas* *PSO* pateikia sąskaitą už *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimą. Sąskaita, už *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimą už ataskaitinį laikotarpį, pateikiama iki 7-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos.
- 9.5. *PSO*, gavęs iš *Sistemas naudotojo* sąskaitą už ribotus *Ilgalaikius perdavimo pajėgumus per* ataskaitinį laikotarpį, moka iki 14-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos.
- 9.6. Kai LR teisės aktais yra nustatoma *Sistemas naudotojui* pareiga mokėti SGDT lėšas, o *PSO* pareiga surinkti iš *Sistemas naudotojo* šias lėšas, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, *PSO* PVM sąskaitą faktūrą už per ataskaitinį laikotarpį pagal Sutarties 7.11 punktą apskaičiuotas mokėtinas SGDT lėšas *Sistemas naudotojui* pateikia iki 7-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos, kurią *Sistemas naudotojas* apmoka iki 14-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos. Apskaičiuotas mokėtinas SGDT lėšas *Sistemas naudotojas* privalo mokėti į PVM sąskaitoje faktūroje nurodytą SGDT lėšų surenkamąją atsiskaitomąją sąskaitą.

- 9.7. Pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, tuo atveju jeigu per ataskaitinio laikotarpio nors vieną balansavimo laikotarpį buvo užfiksuotas *Sistemas naudotojo* disbalansas ir pagal Balansavimo taisykles turi būti apskaičiuota mokėtina suma už balansavimo dujas ir (ar) disbalanso užmokestis, *PSO* PVM sąskaitą faktūrą už balansavimą *Sistemas naudotojui* pateikia iki 10-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos, kurią *Sistemas naudotojas* apmoka iki 17-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos.
- 9.8. Pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, tuo atveju jeigu per ataskaitinio laikotarpio nors vieną balansavimo laikotarpį buvo užfiksuotas *Sistemas naudotojo* disbalansas, kai *Sistemas naudotojas* sukėlė dujų perteklių perdavimo sistemoje, *Sistemas naudotojas* PVM sąskaitą faktūrą už parduotas balansavimo dujas per ataskaitinį laikotarpį *PSO* pateikia iki 10-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos, kurią *PSO* apmoka iki 17-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos. Atskiru Sutarties šalių susitarimu dokumentus (ar PVM sąskaitas faktūras) už *Sistemas naudotojo PSO* parduotas balansavimo dujas *Sistemas naudotojo* vardu gali įforminti *PSO*.
- 9.9. *Sistemas naudotojui* PVM sąskaita faktūra (-os) pateikiama (-os) elektroninėje sistemoje. PVM sąskaitos faktūros pateikimo diena laikoma jos suformavimo elektroninėje sistemoje diena. Jei bet kuriai iš Sutarties šalių nėra galimybių pateikti ar gauti PVM sąskaitą faktūrą elektroninėje sistemoje, PVM sąskaitos faktūros originalas siunčiamas paštu.
- 9.10. Jeigu paskutinė mokėjimo termino diena sutampa su nedarbo ar oficialios šventės diena, tai mokėjimo termino pabaigos diena laikoma po jos einanti darbo diena.
- 9.11. Visi mokėjimai pagal Sutartį atliekami litais į šalių PVM sąskaitose faktūrose nurodytas sąskaitas. Šalis, gavusi kitos šalies raštišką sutikimą, gali atsiskaityti ir kita valiuta.
- 9.12. Sutartimi nustatytais terminais nesumokėjęs už perdavimo paslaugas, *Sistemas naudotojui* skaičiuojami delspinigiai. Delspinigius už vėlavimą laiku sumokėti už suteiktas perdavimo paslaugas *PSO* skaičiuoja kartą per mėnesį. Apskaičiuota delspinigių suma, kartu su kitais duomenimis, nurodoma PVM sąskaitoje faktūroje už ataskaitinį laikotarpį, kuri pateikiama *Sistemas naudotojui* iki 7-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos ir kurią *Sistemas naudotojas* apmoka iki 14-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos.
- 9.13. Sutartimi nustatytais terminais neapmokėjęs sąskaitos už *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimą, *PSO* skaičiuojami delspinigiai. *Sistemas naudotojas* delspinigius, už vėlavimą laiku apmokėti sąskaitą, *PSO* skaičiuoja kartą per mėnesį ir pateikia sąskaitą iki 7-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos.
- 9.14. Sutartimi nustatytais terminais nesumokėjęs pagal Sutarties 7.11 punktą apskaičiuotų mokėtinų SGDT lėšų, *Sistemas naudotojui* skaičiuojami delspinigiai. Delspinigius už vėlavimą laiku sumokėti pagal Sutarties 7.11 punktą apskaičiuotas mokėtinas SGDT lėšas *PSO* skaičiuoja kartą per mėnesį. Apskaičiuota delspinigių suma, kartu su kitais duomenimis, nurodoma PVM sąskaitoje faktūroje už ataskaitinį laikotarpį, kuri pateikiama *Sistemas naudotojui* iki 7-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos ir kurią *Sistemas naudotojas* apmoka iki 14-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos.
- 9.15. Sutartimi nustatytais terminais nesumokėjęs už balansavimą, *Sistemas naudotojui* skaičiuojami delspinigiai. *PSO* delspinigius už vėlavimą laiku sumokėti už balansavimą skaičiuoja kartą per mėnesį. Apskaičiuota delspinigių suma, kartu su kitais duomenimis, nurodoma PVM sąskaitoje faktūroje už balansavimą, kuri pateikiama *Sistemas naudotojui* iki 10-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos ir kurią *Sistemas naudotojas* apmoka iki 17-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos.
- 9.16. Jei už ataskaitinį laikotarpį PVM sąskaita faktūra už balansavimą ir (ar) apskaičiuotas mokėtinas SGDT lėšas *Sistemas naudotojui* neišrašoma, tai priskaičiuoti delspinigiai *Sistemas naudotojui* pateikiami delspinigių skaičiavimo ataskaitoje.
- 9.17. Sutartimi nustatytais terminais neapmokėjęs sąskaitos už *Sistemas naudotojo* parduotas balansavimo dujas *PSO* skaičiuojami delspinigiai. *Sistemas naudotojas* delspinigius už vėlavimą laiku apmokėti sąskaitą *PSO* skaičiuoja kartą per mėnesį ir pateikia sąskaitą iki 10-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos, kurią *PSO* apmoka iki 17-os mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, kalendorinės dienos.
- 9.18. Jeigu pasibaigus metams reikia atlikti perskaičiavimą pagal Sutarties 7.4 punktą, tai turi būti padaryta per 10 kalendorinių dienų pasibaigus metams ir įforminta PVM sąskaita faktūra. Išrašytą kreditinę PVM sąskaitą faktūrą mokėtinai sumai *Sistemas naudotojas* apmoka ne vėliau kaip iki 17-os einamojo mėnesio kalendorinės dienos. Laiku neatsiskaičius už perdavimo paslaugas, *Sistemas naudotojui* skaičiuojami delspinigiai.
- 9.19. Bet koks mokėjimas pagal Sutartį laikomas atliktu tą dieną, kai lėšos įskaitomos į gavėjo banko sąskaitą. Visi gauti mokėjimai pagal šią Sutartį įskaitomi Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytu šiuo eiliškumu, nepriklausomai nuo to, kas nurodyta *Sistemas naudotojo* mokėjimo dokumentuose: (1) delspinigiai; (2) skola už praėjusį laikotarpį; (3) einamieji mokėjimai.
- 9.20. Pasibaigus metams, per 30 kalendorinių dienų *PSO* ir *Sistemas naudotojas* privalo suderinti tarpusavio atsiskaitymus ir įforminti tai aktu, kurį *Sistemas naudotojas* turi pasirašyti ir grąžinti *PSO*. Per nurodytą laikotarpį negavęs pasirašyto suderinto akto, *PSO* pateiktą aktą laikys teisingu.

- 9.21. *Sistemos naudotojui* praleidus atsiskaitymo terminus ar pažeidus kitas Sutarties sąlygas, taip pat jei *Sistemos naudotojui* pradėta bankroto procedūra, ir (ar) yra kitų aplinkybių, leidžiančių pagrįstai manyti, kad *Sistemos naudotojas* nevykdys savo prievolių pagal Sutartį, *PSO* turi teisę atsiskaitymui už paslaugas ir (ar) pagal sutarties 7.11 punktą apskaičiuotų SGDT lėšų savalaikiam mokėjimui užtikrinti, iš *Sistemos naudotojo* reikalauti:
- 9.21.1. trumpesnių atsiskaitymo terminų;
- 9.21.2. už suteikiamas perdavimo paslaugas ir (ar) pagal Sutarties 7.11 punktą apskaičiuotas SGDT lėšas mokėti iš anksto (avansu);
- 9.21.3. laidavimo sutarties, banko ar kitos kredito įstaigos garantijos.

10. Šalių įsipareigojimai

10.1. *PSO* įsipareigoja:

- 10.1.1. užtikrinti dujų perdavimą *Sistemos naudotojui* iki dujų pristatymo vietos Sutartyje numatytais sąlygomis;
- 10.1.2. nedelsdamas pranešti *Sistemos naudotojui* apie avarijas, sutrikimus bei kitus įvykius (gedimus) kurie gali turėti įtakos dujų perdavimui;
- 10.1.3. Sutartimi numatyta tvarka ir terminais apmokėti *Sistemos naudotojui* už nesuteiktus suderintus (ir/ar nesuderintus) pajėgumus, kuriems taikomas mokestis už suderintą (ir/ar nesuderintą) *Ilgalaikių perdavimo pajėgumų* ribojimą, jei jie yra nepakankami *Sistemos naudotojo* įsigytam dujų kiekiui transportuoti ir už *Sistemos naudotojo* parduotas balansavimo dujas;
- 10.1.4. įrengti ir eksploatuoti dujų apskaitos sistemas (matavimo priemonės);
- 10.1.5. informuoti *Sistemos naudotoją* apie ekstremalią situaciją ir imtis priemonių, kad būtų kiek įmanoma mažiau apribotas dujų perdavimas;
- 10.1.6. ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki darbų pradžios viešai informuoti *Sistemos naudotoją* apie planuojamą dujų sistemų remontą ar kitų dujų sistemų prijungimo darbų pradžią, kai jo metu nutraukiamas ar ribojamas dujų perdavimas;
- 10.1.7. ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki dujų sistemos remonto ar kitų dujų sistemų prijungimo darbų pradžios raštu vienu iš šių būdų (paštu, elektroniniu paštu, per kurjerį, faksimiliniu ryšiu) įspėti *Sistemos naudotoją*, nuo kada ir kokiam laikui nutraukiamas arba ribojamas dujų perdavimas;
- 10.1.8. teikti informaciją apie perduodamų dujų sudėtį, dujų tankį ir vidutinę žemutinę dujų degimo šilumos vertę;
- 10.1.9. informuoti *Sistemos naudotoją* apie galimą disbalanso susidarymą.

10.2. *Sistemos naudotojas* įsipareigoja:

- 10.2.1. Sutartimi nustatytais terminais ir tvarka pristatyti *PSO* į priėmimo vietą dujas;
- 10.2.2. Sutartimi nustatytais terminais ir tvarka priimti iš *PSO* pristatymo vietoje dujas;
- 10.2.3. laikytis Sutartimi nustatyto dujų perdavimo režimo;
- 10.2.4. operatyviai informuoti *PSO* apie dujų tiekimo režimo pasikeitimus;
- 10.2.5. turėti pagal norminių dokumentų reikalavimus suprojektuotas ir įrengtas vartotojo gamtinių dujų sistemas;
- 10.2.6. saugiai eksploatuoti vartotojo gamtinių dujų sistemas;
- 10.2.7. Sutartimi numatyta tvarka ir terminais atlikti visus mokėjimus pagal šią Sutartį;
- 10.2.8. nedelsdamas informuoti *PSO*, Sutarties 19.9 punkte nurodytais telefonais bei faksimiliniu ryšiu, apie *Sistemos naudotojo* planinius ir neplaninius dujų vartojimo nutraukimus, žymius suvartojimo svyravimus, jų trukmę;
- 10.2.9. laikytis Balansavimo taisyklių nuostatų ir vykdyti jose numatytas pareigas;
- 10.2.10. subalansuoti per balansavimo laikotarpį savo dujų srautus: iš perdavimo sistemos išimant dujų kiekį, tokį patį dujų kiekį patiekiant į perdavimo sistemą;
- 10.2.11. vykdyti *PSO* nurodymus, siekiant užtikrinti subalansuotą perdavimo sistemos darbą;
- 10.2.12. nedelsdamas, Sutarties 19.9 punkte nurodytais avarinės tarnybos telefonais, pranešti *PSO* apie vartotojo gamtinių dujų sistemų avarijas, sutrikimus ar kitus įvykius (gedimus);
- 10.2.13. jei *PSO* perduoda dujas į *Sistemos naudotojo* dujų pristatymo vietą, nuo kurios prasideda *Sistemos naudotojo* vartotojo gamtinių dujų sistema, pateikti *PSO* dokumentus, patvirtinančius, kad šios pristatymo vietos *Sistemos naudotojui* priklauso nuosavybės teise ar jas teisėtai valdo ar naudoja kitais pagrindais bei informuoti *PSO* apie nuosavybės ar valdymo ir naudojimo teisių dujų pristatymo vietoje perleidimą tretiesiems asmenims, jų praradimą, apribojimą ar kitokį suvaržymą;
- 10.2.14. jei *PSO* perduoda dujas į *Sistemos naudotojo* dujų pristatymo vietą, nuo kurios prasideda *Sistemos naudotojo* vartotojo gamtinių dujų sistema, vykdyti *PSO* prašymą atvykti į dujų pristatymo vietą *PSO* montuojant, perplombuojant ar atliekant kitus dujų apskaitos sistemos aptarnavimo darbus bei pasirašyti atliktų darbų aktą;
- 10.2.15. jei *Sistemos naudotojas* importuoja dujas, ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas iki ateinančio mėnesio pradžios, pagal dujų importo grafiko formą, pateikti (el. paštu ir faksu, ar kitu Sutarties šalių susitartu būdu)

dujų importo grafiką, kuriame nurodo pagal dujų importo sutarties nuostatas patiekiamą į perdavimo sistemą ateinančio mėnesio dujų kiekį ir kiekvienos ateinančio mėnesio paros dujų kiekį ir galimus nuokrypius nuo jų bei pateikti dujų importo sutarčių ir (ar) susitarimų, patvirtinančių tiekėjo įsipareigojimą tiekti dujas, teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas kopijas, nuorašus ar išrašus iš šių dokumentų vertimus valstybine kalba. *PSO* pareikalavus, pateikti ir kitą dokumentaciją, kuri būtina siekiant užtikrinti savalaikį, sklandų ir saugų dujų perdavimą. *PSO* pateikiamuose dokumentuose, be kita ko, turi būti nurodyta: sutarties šalys, sutarties objektas, dujų priėmimo vieta, dujų tiekimo tvarka ir režimas, tiekiamų dujų kiekiai ir terminai, sutarties galiojimo laikotarpis, sutarties nutraukimo sąlygos, dujų kokybės ir slėgio parametrai. Visi šiame punkte nurodyti dokumentai pateikiami vienu iš būdų: elektroniniu paštu ir faksimiliniu ryšiu ar kitu Sutarties šalims priimtinu būdu.

11. Dujų sudėtis ir kokybė

- 11.1. Dujų sudėtis ir kokybė dujų priėmimo ir pristatymo vietose turi atitikti dujų kokybės reikalavimus, nustatytus LR energetikos ministro įsakyme Nr. 1-194 (Žin., 2013, Nr. 106-5249) dėl gamtinių dujų kokybės reikalavimų patvirtinimo (toliau – dujų kokybės reikalavimai).
- 11.2. Jei į priėmimo vietą pristatomos dujos neatitinka dujų kokybės reikalavimų, *PSO* turi teisę atsisakyti priimti ir perduoti dujas, tol kol bus pateikti akredituotos laboratorijos dokumentai, įrodantys, kad dujos atitinka dujų kokybės reikalavimus.
- 11.3. Jei į pristatymo vietą pristatomos dujos neatitinka dujų kokybės reikalavimų *Sistemos naudotojas* turi teisę atsisakyti priimti tokias dujas.
- 11.4. Ataskaitinio laikotarpio vidutinė žemutinė dujų degimo šilumos vertė yra skaičiuojama sudedant ataskaitinio laikotarpio kiekvienos paros vidutines žemutines dujų degimo šilumos vertes ir gautą sumą padalijant iš ataskaitinio laikotarpio parų skaičiaus.
- 11.5. Ginčai dėl dujų kokybės sprendžiami tarpusavio susitarimu, o nepavykus susitarti išankstine skundų nagrinėjimo neteisėtine tvarka nagrinėjami Valstybinėje energetikos inspekcijoje. Jeigu ginčo sprendimo išvadoje nustatoma, kad yra pažeidimų, dėl kurių *Sistemos naudotojas* turi nuostolių, išlaidas, susijusias su ginčo sprendimu, apmoka *PSO*, priešingu atveju išlaidas, susijusias su ginčo sprendimu, apmoka *Sistemos naudotojas*.

12. Dujų apskaita

- 12.1. Dujų kiekio matavimo vienetas yra kubinis metras (m^3).
- 12.2. Dujų kiekis skaičiuojamas kubiniais metrais norminėmis sąlygomis, kai dujų absoliutinis slėgis $P = 1,01325$ barų ir temperatūra $T = 20^\circ C$, atitinkamai dujų kiekio energijos vertė skaičiuojama kilovatvalandėmis (kWh).
- 12.3. Kai *PSO* perduoda dujas į dujų pristatymo vietą, nuo kurios prasideda *Sistemos naudotojo* vartotojo gamtinių dujų sistema ar kai *PSO* perduoda dujas į dujų pristatymo vietą, nuo kurios prasideda vartotojo gamtinių dujų sistema ir vartotojas su *Sistemos naudotoju* yra sudaręs Gamtinių dujų pirkimo-pardavimo ir paslaugų teikimo sutartį:
  - 12.3.1. Dujų apskaitos sistemos (matavimo priemonės) įrengiamos ir eksploatuojamos pagal teisės aktų, norminių dokumentų bei jų gamintojų reikalavimus.
  - 12.3.2. Didžiausias ir mažiausias leistinas dujų apskaitos sistemos (-ų) (matavimo priemonės (-ių)) dujų srautas (debitas) norminėmis sąlygomis (Q_{max} ir Q_{min}) ir dujų slėgis konkrečioje *Sistemos naudotojo* dujų pristatymo vietose nurodomas Sutarties 1 priede.
  - 12.3.3. Dujų srautas negali viršyti dujų apskaitos sistemos (matavimo priemonės), leistinos matavimo ribos Q_{max} ar būti mažesnis už Q_{min} .
  - 12.3.4. Dujų apskaitos sistemos (matavimo priemonės) turi būti užplombuotos, kad nebūtų galima daryti įtakos jų darbui, nenuėmus plombų.
  - 12.3.5. Pastebėjus dujų apskaitos sistemos (matavimo priemonės) gedimą, išderinimą ir kai yra atliekama jos metrologinė patikra, dujų kiekis skaičiuojamas nuo dujų apskaitos sistemos (matavimo priemonės) gedimo, išderinimo pradžios iki gedimo pašalinimo bei suderinimo dienos, ar kol atliekama metrologinė patikra, pagal paskutinių 3 parų vidutinį dujų suvartojimą, arba skaičiuojamas kitu būdu, Sutarties šalims susitarus.
  - 12.3.6. Jei dėl *Sistemos naudotojo* kaltės vartojamų dujų srautas nesiekia Sutarties 1 priede nurodytos mažiausios leistinos dujų srauto ribos Q_{min} , jis skaičiuojamas pagal Sutarties 1 priede nurodytą mažiausią leistiną dujų srautą Q_{min} .
  - 12.3.7. Į šias pristatymo vietas *Sistemos naudotojui* perduodamas dujų kiekis nustatomas pagal dujų apskaitos sistemų (matavimo priemonių) rodmenis. Pagal dujų apskaitos sistemų (matavimo priemonių) rodmenis, dujų kiekį per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuoja ir *Sistemos naudotojui* pateikia *PSO*. Dujų kiekis per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuojamas sumuojant *Sistemos naudotojo* per kiekvieną ataskaitinio laikotarpio parą suvartotą dujų kiekį.

- 12.3.8. Per ataskaitinį laikotarpį *Sistemos naudotojai* perduotas šioje pristatymo vietoje dujų kiekis suderinamas 1-ąją po ataskaitinio laikotarpio darbo dieną. Perduotų gamtinių dujų aktą apie suvartotą pristatymo vietoje dujų kiekį per ataskaitinį laikotarpį *Sistemos naudotojai* pateikia *PSO*. Perduotų gamtinių dujų aktą *PSO* ir *Sistemos naudotojo* atstovai pasirašo ne vėliau kaip 2-ąją po ataskaitinio laikotarpio darbo dieną.
- 12.3.9. Perduotų gamtinių dujų aktas pateikiamas Sutarties šaliai faksimiliniu ryšiu arba kitu šalims priimtinu būdu. Atsisakymas pasirašyti Perduotų gamtinių dujų aktą laikomas Sutarties sąlygų pažeidimu.
- 12.4. Per ataskaitinį laikotarpį *Sistemos naudotojai* perduotas dujų kiekis nustatomas sumuojant per kiekvieną ataskaitinio laikotarpio parą *Sistemos naudotojo* suvartotą dujų kiekį pagal skirstymo sistemos operatoriaus pateiktus paskirstytų gamtinių dujų kiekių duomenis už ataskaitinį laikotarpį ir (ar) pristatymo vietoje (nuo kurios prasideda *Sistemos naudotojo* vartotojo gamtinių dujų sistema ar kai *PSO* perduoda dujas į dujų pristatymo vietą, nuo kurios prasideda vartotojo gamtinių dujų sistema ir vartotojas su *Sistemos naudotoju* yra sudaręs Gamtinių dujų pirkimo-pardavimo ir paslaugų teikimo sutartį) suvartotą dujų kiekį pagal *PSO* ir *Sistemos naudotojo* pasirašytą Perduotų gamtinių dujų aktą, ir (ar) *Sistemos naudotojai* perduotą dujų kiekį į Latvijos perdavimo sistemą. Pagal šiuos duomenis *PSO* parengia Perduotų gamtinių dujų kiekių suvestinę už ataskaitinį laikotarpį, kurią kartu su PVM sąskaita faktūra pateikia *Sistemos naudotojai*.
- 12.5. *Sistemos naudotojai* Perduotų gamtinių dujų kiekių suvestinė pateikiama elektroninėje sistemoje. Jei bet kuriai iš Sutarties šalių nėra galimybių pateikti ar gauti Perduotų gamtinių dujų kiekių suvestinės elektroninėje sistemoje, jos originalas kartu su PVM sąskaita faktūra siunčiamas paštu.
- 12.6. Pradėjus tiekti dujas iš SGGT į perdavimo sistemą, perduotų dujų kiekis bus nustatomas kubiniais metrais (m³) ir apskaičiuojama perduoto dujų kiekio energijos vertė.

13. Šalių atsakomybė

- 13.1. Šalių atsakomybę nustato įstatymai ir ši Sutartis.
- 13.2. *Sistemos naudotojas*, nesumokėjęs už perdavimo paslaugas, balansavimą ar pagal Sutarties 7.11 punktą apskaičiuotų mokėtinų SGGT lėšų Sutartyje nustatytais terminais, moka *PSO* 0,04 proc. dydžio delspinigius nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną pradelstą dieną.
- 13.3. *PSO*, nesumokėjęs už ilgalaikių perdavimo pajėgumų ribojimą, perkamas balansavimo dujas Sutartyje nustatytais terminais, moka *Sistemos naudotojai* 0,04 proc. dydžio delspinigius nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną pradelstą dieną.
- 13.4. Jei *PSO* perduoda dujas į dujų pristatymo vietą, nuo kurios prasideda *Sistemos naudotojo* vartotojo gamtinių dujų sistema, dėl *Sistemos naudotojo* kaltės sugedus dujų apskaitos sistemai (matavimo priemonei), *Sistemos naudotojas* privalo atlyginti padarytą žalą.
- 13.5. Jei *PSO* perduoda dujas į dujų pristatymo vietą, nuo kurios prasideda *Sistemos naudotojo* vartotojo gamtinių dujų sistema, Sutarties šalių atsakomybės ribos, skiriant dujų sistemas, nustatomos pagal *PSO* ir *Sistemos naudotojo* pasirašytą aktą.

14. Dujų perdavimo ribojimas ir nutraukimas

- 14.1. *PSO* turi teisę apriboti arba nutraukti dujų perdavimą arba kreiptis į SSO dėl dujų skirstymo apribojimo ar nutraukimo:
- 14.1.1. Nedelsiant, be jokio išankstinio įspėjimo tol, kol išnyksta toliau išvardintos priežastys:
- 14.1.1.1. nustačius, kad *Sistemos naudotojo* vartotojo dujų sistema kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai arba turtui;
- 14.1.1.2. jei dėl *Sistemos naudotojo* veiksmų kyla perdavimo sistemų avarijos grėsmė arba kenkiama dujų sistemos saugumui ir patikimumui (*Sistemos naudotojas* viršija didžiausią leistiną valandinį dujų srautą Q_{max} ir kt.);
- 14.1.1.3. kai kyla avarija ar ekstremalioji energetikos situacija, dėl kurių neįmanoma tęsti dujų perdavimo *Sistemos naudotojai*, jeigu tenkinami *Energetikos įstatyme* nustatyti apribojimų ekstremaliųjų energetikos situacijų metu taikymo pagrindai;
- 14.1.1.4. nutraukiamas ar apribojamas dujų tiekimas į Lietuvos Respublikos teritoriją ir gamtinių dujų įmonės neturi pakankamo dujų atsargų rezervo;
- 14.1.1.5. jeigu dėl *Sistemos naudotojo* sukkelto disbalanso iškyla grėsmė perdavimo sistemos funkcionavimui ir perdavimo sistemos saugumui arba bet kokių esamų perdavimo paslaugų teikimo sutarčių vykdymui. *PSO* turi teisę duoti privalomus nurodymus skirstymo sistemos operatoriui (toliau - SSO), prie kurio skirstymo sistemos prijungtos *Sistemos naudotojo* pristatymo vietos, dėl dujų skirstymo šiam *Sistemos naudotojai* apribojimo (nutraukimo). Dujų perdavimo ir (ar) skirstymo ribojimas nutraukiamas (dujų perdavimas ir (ar) skirstymas atnaujinamas) tik tuomet, kai yra užtikrinamas saugus perdavimo sistemos funkcionavimas.

- 14.1.2. Ne vėliau kaip prieš 5 dienas raštu įspėjus *Sistemos naudotoją*:
- 14.1.2.1. jei *Sistemos naudotojas*, nepaisydamas gauto rašytinio *PSO* įspėjimo, savo veiksmais ar neveikimu kelia trikdžius ir neigiamai veikia dujų kokybę;
- 14.1.2.2. dėl būtinų atlikti remonto ir kitų dujų sistemų prijungimo darbų;
- 14.1.2.3. jei *Sistemos naudotojas* nesutinka įleisti *PSO* ar *SSO* atstovo į *Sistemos naudotojo* teritoriją ir (ar) patalpas įrengti, prižiūrėti arba pakeisti dujų apskaitos prietaisų ar fiksuoti jų rodmenis;
- 14.1.3. Ne vėliau kaip prieš 10 dienų raštu įspėjus *Sistemos naudotoją*, jei *Sistemos naudotojas* laiku, Sutartyje nustatytais terminais, neatsiskaito už dujų perdavimo paslaugas, balansavimą.
- 14.1.4. Kitais teisės aktų numatytais atvejais.
- 14.2. Nutraukus ar apribojus dujų perdavimą dėl įsiskolinimų, dujų perdavimas atnaujinamas tik tada, kai *Sistemos naudotojas* pilnai padengia įsiskolinimus ir apmoka dujų atjungimo ir prijungimo išlaidas.
- 14.3. *Sistemos naudotojas*, gavęs *PSO* pranešimą apie avarinę ar ekstremalią situaciją, privalo nedelsdamas vykdyti *PSO* nurodymus.
- 14.4. Avarinių situacijų, ekstremalios padėties, dalinio ar didelio dujų tiekimo sutrikimo atveju *Sistemos naudotojui* dujų tiekimas, ribojimas arba nutraukimas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 163 patvirtinto *Gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių aprašo* naujos redakcijos (Žin., 2012, Nr. 39-1930) reikalavimus (toliau – Aprašas), kol teisės aktuose nenumatyta kitaip. Pasikeitus Aprašo nuostatomis, reglamentuojančioms Sutarties 14.4 ir 14.5 punktus, šalys turi taikyti naują Aprašo redakciją. Nenutrūkstamas gamtinių dujų tiekimas *Sistemos naudotojui* užtikrinamas pagal Nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo sutartį.
- 14.5. Dujų tiekimo patikimumo ir ribojimo, nutraukimo grupės avarinių situacijų, ekstremalios padėties, dalinio ar didelio dujų tiekimo sutrikimo atveju, pristatymo vietoje, nuo kurios prasideda *Sistemos naudotojo* vartotojo gamtinių dujų sistema ar sudarius Nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo sutartį:

Dujų pristatymo vieta	Dujų tiekimo patikimumo grupė (nutrūkstamas, nenutrūkstamas)	Dujų tiekimo ribojimo, nutraukimo grupė (pagal Aprašo 17 p.)	Nenutrūkstamo tiekimo laikotarpiu reikalingas dujų kiekis*, m ³
1.			

*Pagal su tiekimo įmone sudarytą Nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo sutartį.

15. Nenugalima jėga (force majeure)

- 15.1. Nenugalima jėga yra suprantama taip kaip ją apibrėžia Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas ir kiti LR teisės aktai.
- 15.2. Esant Nenugalimos jėgos aplinkybėms ir joms pasibaigus taikomos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir kitų LR teisės aktų normos, teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principų standartai.

16. Ginčų nagrinėjimo tvarka

- 16.1. Kiekvienas ginčas, nesutarimas ar reikalavimas, kylantis iš šios Sutarties ar susijęs su šia Sutartimi, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, sprendžiamas šalių tarpusavio derybų būdu, vadovaujantis geros valios, šalių lygiateisiškumo, protingumo, sąžiningumo ir teisingumo principais.
- 16.2. Šalims nesutarus, kiekvienas ginčas, nesutarimas ar reikalavimas, kylantis iš šios Sutarties ar susijęs su šia Sutartimi, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, sprendžiamas Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos teismuose.

17. Sutarties nutraukimo sąlygos

- 17.1. Sutartis gali būti nutraukta šalims susitarus.
- 17.2. Šalis gali vienašališkai nutraukti Sutartį, prieš 10 dienų apie Sutarties nutraukimą įspėjusi kitą šalį, jeigu toji Sutarties šalis Sutarties neįvykdo ar netinkamai įvykdo ir tai yra esminis Sutarties pažeidimas Civilinio kodekso 6.217 straipsnio numatytais pagrindais.

18. Sutarties pakeitimas, papildymas ir galiojimas

- 18.1. Sutarties pakeitimai, papildymai, priedai galioja, jeigu jie sudaryti raštu ir patvirtinti abiejų šalių parašais.
- 18.2. Sutarties nutraukimo atveju Sutarties šalys privalo sumokėti iki Sutarties nutraukimo atsiradusias skolas. Šis reikalavimas taikomas nutraukus Sutartį ir Sutarties 15 skyriuje numatytos situacijos atveju.

18.3. Sutartis įsigalioja nuo 2014 m. .... d. 9.00 val. ir galioja iki 2015 m. sausio 1 d. 9.00 val. šalims susitarus, Sutarties galiojimas gali būti pratęstas.

19. Baigiamosios nuostatos

- 19.1. Dujos į dujų priėmimo vietą tiekiamos pagal atskirą gamtinių dujų pirkimo-pardavimo (importo) sutartį ir/ar dujų biržoje įsigytą dujų kiekį.
- 19.2. Klausimai, kurių nereguliuoja Sutartis, sprendžiami vadovaujantis *Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu* bei kitais LR poįstatyminiais aktais ir tiesioginio taikymo Europos Sąjungos teisės aktais.
- 19.3. Sistemos naudotojas Sutartimi įgytų teisių ir įsipareigojimų negali perleisti be PSO sutikimo.
- 19.4. Visi Sutartyje nurodyti šalių pranešimai siunčiami raštu, paskutiniu Sutarties šalių pateiktu adresu, vienu iš šių būdų – paštu, per kurjerį, elektroniniu paštu, faksimiliniu ryšiu ar kitu Sutarties šalių susitartu būdu.
- 19.5. Šalys nedelsdamos, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, informuoja viena kitą raštu apie teisinio statuso, pavadinimo, adreso ar kitų rekvizitų pasikeitimus bei apie aplinkybes, keliančias grėsmę tinkamam šalių įsipareigojimų vykdymui pagal Sutartį.
- 19.6. Šalys pareiškia, kad perskaitė Sutartį, suprato jos turinį, pasekmes ir ją pasirašė kaip dokumentą, atitinkantį jų valią ir tikslus.
- 19.7. Sutartis sudaryta dviem vienodą juridinę galią turinčiais egzemplioriais – po vieną PSO ir *Sistemos naudotojui*.
- 19.8. PSO ir *Sistemos naudotojo* atstovai Sutarties sąlygoms užtikrinti:

<i>Perdavimo sistemos operatorius</i>	<i>Sistemos naudotojas</i>
Vardas, Pavardė	Vardas, Pavardė
Pareigos	Pareigos
Telefonas	Telefonas
Faksas	Faksas
El. paštas	El. paštas
Dispečerinis centras	

19.9. Sutartį sudariusių juridinių asmenų adresai ir rekvizitai:

<i>Perdavimo sistemos operatorius</i>	<i>Sistemos naudotojas</i>
AB „Amber Grid“	
Įmonės kodas	Įmonės kodas
PVM mokėtojo kodas	PVM mokėtojo kodas
Adresas	Adresas
Tel.	Tel.
Faksas	Faksas
El. p.	El. p.
Interneto svetainė	Interneto svetainė
Banko rekvizitai: A/s Nr.	Banko rekvizitai: A/s Nr.

Perdavimo sistemos operatorius

(pareigos, vardas ir pavardė, parašas)

A.V.

Sistemos naudotojas

(pareigos, vardas ir pavardė, parašas)

A.V.

1 priedas
prie 2014 m. .... d. Gamtinių dujų
perdavimo paslaugų sutarties Nr. ....

**Didžiausias ir mažiausias leistinas dujų apskaitos sistemos (matavimo priemonės)
dujų srautas ($Q_{\max}$ ir $Q_{\min}$) ir dujų slėgis pristatymo vietose**

Sistemos naudotojo dujų pristatymo vietos (pagal objektus)	Reikalingas dujų slėgis (barais) ($\pm 10\%$)	Mažiausias leistinas dujų srautas $Q_{\min}$ ($m^3/val.$)	Didžiausias leistinas dujų srautas $Q_{\max}$ ($m^3/val.$)	Pastabos

Perdavimo sistemos operatorius

Sistemos naudotojas

(pareigos, vardas ir pavardė, parašas)
A. V.

(pareigos, vardas ir pavardė, parašas)
A. V.